

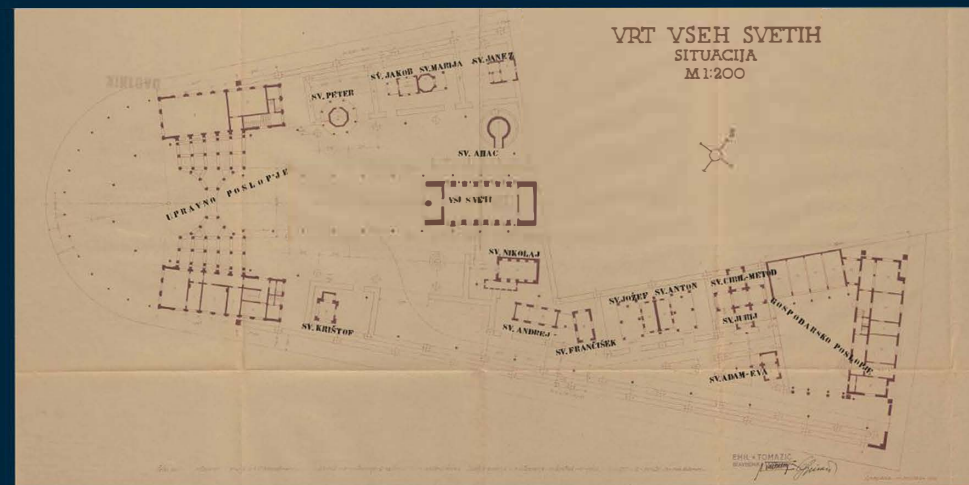
Vhod v Žale, fotografija iz filma ob otvoritvi.
(SI AS 1086, t. e. 10)

MESTI ZADNJEGA POČIVALIŠČA – ŽALE IN NAVJE

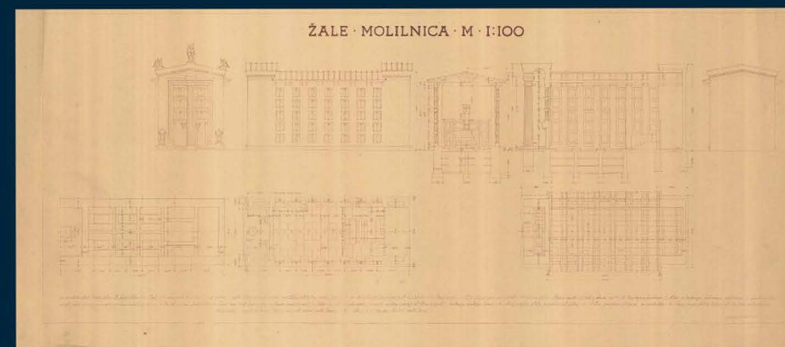
ŽALE

Obiskovalce ob vstopu na osrednje ljubljansko pokopališče Žale pozdravi Plečnikova mojstrovina, ki jo je sam poimenoval Vrt vseh svetih. Monumentalen vhod iz vrste stebrov je v osrednjem delu dvignjen še za eno etažo, vrh katerega se kitita kipa Marije in Kristusa, deli kiparja Borisa Kalina. Za njima se skriva prostor, v katerega je Plečnik postavil štirinajst kapelic, ki so namenjene za mrliške vežice. Plečnik jih je v svojih načrtih postavil razpršene okoli osrednje stavbe molilnice in jih sprva označil le z rimskimi številkami. Kasneje so jih poimenovali po zavetnikih ljubljanskih župnij in svetnikov.

Žaleso nastajale ob cerkvisv. Križa, posvečeni leta 1906, potem ko so začeli prazniti prenatrpano pokopališče sv. Krištofa (prostor, kjer danes stoji Gospodarsko razstavišče). Kljub novemu pokopališču je vprašanje mrliških vežic še desetletja ostajalo nerazrešeno. Leta 1936 se je Plečnik odzval na povabilo mestne občine za ureditev poslopja mestnega pogrebnege zavoda in pripadajočih uporabnih stavb. Njegova zasnova je terjala še nadaljnji dve leti pregovarjanj glede zmanjševanja stroškov in zadostitvi želja, preden so se dela začela. Škof Gregorij Rožman je 7. julija 1940 nov kompleks blagoslovil in Žale so bile slavnostno odprte. Že čez dva dni se je tam vršil prvi pogreb.

Načrt Vrta vseh svetih iz leta 1938 s poimenovanimi kapelicami.
(SI AS 73, VI-4 Žale, sv. Krištof)

Impozantno molilnico je Plečnik umestil nasproti vhoda v Vrt vseh svetih.
(SI AS 1068, p. e. 6/120)

*Srečana obriter
Žal je bila dne 7. julija
1940 z blagoslovom
ljubljanskega vladike
dr. Greg. Rožmana*

*Ljubljana je po navdih
slavnega arhitekta
univ. prof. J. Plečnika
zgradila svojevstne
mrtvašnice „Žale“.*

Napovednik iz filma ob otvoritvi ljubljanskih Žal iz leta 1940.
(SI AS 1086, t. e. 10)

